ΕΤΟΣ Η'. Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 19 Φεβρουαρίου 1895 Ἀριθ. 386

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
34 Ὁδὸς Φιλελλήνων 34
Ἀπέναντι Ἀγγλ. Ἐκκλησίας

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Ἑστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα ἢ δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Φοιτήτρια στασιάζουσα.—Ἡ Χάϊδω.—Αἱ γυναῖκες εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας (ὑπὸ κ. Καλλιόπης Κινδύνη).—Ἡ εὐτυχία (τοῦ Λέοντος Τολστόη, ὑπὸ κ. Β. Κυριακίδου).—Ἡ δύναμις τῆς θρησκείας (ὑπὸ δος Βασιλικῆς Τζάνη).—Τὸ χρυσάνθεμον (ὑπὸ δος Μαρίας Ρούση).—Τὸ ρόδον σου (ὑπὸ δος Παναγιώτας Λιούρδη).—Ἑορτὴ ὑπὲρ τοῦ Κυριακοῦ Σχολείου.—Ποικίλα. Βιβλία. Εἰδοποιήσεις. Ἐπιφυλλίς.

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ ΣΤΑΣΙΑΖΟΥΣΑ

Οὐδὲν ὡραιότερον καὶ ἐνθουσιωδέστερον τῆς φιλοτίμου καὶ ὑπερηφάνου φοιτητικῆς νεολαίας, ὡς οὐδὲν συγκινητικώτερον τῆς ὁμοθύμου ἐξεγέρσεως αὐτῆς, ὁσάκις πρόκειται ἢ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν προσβληθεῖσαν ἀξιοπρέπειάν της ἢ νὰ ἱκανοποιήσῃ τινὰ τῶν ἀδικηθέντων διδασκάλων της.

Πολὺ δικαίως ὠνόμασαν τοὺς φοιτητὰς ἄνοιξιν τῶν ἐθνῶν. Βεβαίως εἶναι ὅ,τι ἀγνότερον, ὅ,τι ὡραιότερον, ὅ,τι θαλερώτερον ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἓν ἔθνος. Εἶναι τὰ καλλίμορφα ἄνθη, τὰ τρυφερὰ δενδρύλλια, ἐν οἷς συγκεντροῦνται ὅλαι αἱ ἐλπίδες πλουσίας ἐθνικῆς συγκομιδῆς. Μέχρι πρὸ ὀλίγου ἔτι τὴν ἄνοιξιν αὐτὴν τὴν ἐθνικὴν ἀπετέλουν μόνον νέοι ἄνδρες. Εἰς τὴν γυναῖκα ἀπεποιοῦντο τὴν τιμὴν ταύτην οἱ τέως ἐν πᾶσι τὰ σκῆπτρα τῆς ὑπεροχῆς κρατοῦντες καὶ εἰς ἑαυτοὺς πάντα τὰ δικαιώματα ἐπιφυλάσσοντες.

Μετὰ πολυετεῖς ἀγῶνας, μετὰ ὑπεραν θρώπους προσπαθείας, μετὰ σειρὰν ὅλην εἰρωνικῶν ἐπιγραμμάτων καὶ ἐμπαιγμῶν καὶ δημοσιογραφικῶν πολέμων καὶ σφοδρῶν ἐπιθέσεων, κατωρθώθη τέλος νὰ καταπέσουν αἱ προλήψεις καὶ αἱ θύραι τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου μας ἠνοίχθησαν εὐρεῖαι πρὸ τῆς γυναικός.

Δειλαὶ κατ' ἀρχὰς ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην αἱ φοιτήτριαί μας προσῆλθον, καὶ εὐγενεῖς, ἱπποτικώτατοι οἱ συνάδελφοί των τὰς ὑπεδέχθησαν μετὰ τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀβρότητος, ἣν ἐπιβάλλει εἰς πάντα ἔντιμον ἄνθρωπον ἡ εὐγενῶς καὶ ἀξιοπρεπῶς ἐπιζητοῦσα τὴν μόρφωσίν της γυνή.

Ἡ τόσον φημιζομένη ζωηρότης τῶν φοιτητῶν ἐκτὸς τοῦ Πανεπιστημίου κατέπεσεν ὑπὸ τὴν ἱερὰν τοῦ πνευματικοῦ τούτου μορφωτηρίου στέγην, καὶ ἡ ἐν αὐτῷ φοιτῶσα νεᾶνις ὑπῆρξεν ἡ ἀδελφή, ἡ σύντροφος ἐν τῇ πνευματικῇ ἐργασίᾳ, ἡ διὰ τῆς παρουσίας της ἐπιβάλλουσα καὶ συγκρατοῦσα τὸν φύσει σφοδρῶς αἰσθανόμενον καὶ σφοδρῶς ἐκδηλοῦντα τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς ἰδέας του νέον φοιτητήν.

Δὲν ἐνθυμούμεθα πλέον ποῖος ἐκ τῶν σοφῶν τῆς Εὐρώπης καθηγητῶν εἶπεν, ὅτι «ἐὰν αἱ γυναῖκες δὲν ἐπεζήτουν τὴν εἰς τὰ Πανεπιστήμια εἰσαγωγήν των, ἔπρεπεν ἡμεῖς νὰ τὰς ὠθήσωμεν εἰς τοῦτο, τόσον ἡ παρουσία των συντελεῖ εἰς τήρησιν τῆς τάξεως, τῆς ἀβρότητος, καὶ τῆς καλῆς πρὸς πάντας συμπεριφορᾶς τῶν φοιτητῶν». Ἡ φοιτήτρια εὐτυχῶς παντοῦ, εἰς ὅλα τὰ Πανεπιστήμια τοῦ κόσμου εἶχε τὴν φρόνησιν καὶ τὴν νοημοσύνην νὰ μείνῃ γυνή. Νὰ τηρήσῃ τὸ γόητρον τῆς σεμνότητος, τῆς ἀγνότητος τῶν ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων, τῆς ταπεινοφροσύνης, τῆς καλαισθησίας καὶ ὀρθοεπείας ἐν πᾶσι. Μετὰ τῶν συναδέλφων της ἀνέπτυξε τὴν εὐάρεστον ἐκείνην καὶ σεμνὴν οἰκειότητα, ἥτις ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς προδίδει τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐκτίμησιν καὶ ἐμπιστοσύνην της, ἀφ' ἑτέρου διαγράφει καὶ τὰ ὅρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ περιορισθῇ ἡ οἰκειότης αὕτη.

Διὰ τοῦτο ἀπαρατήρητος σχεδὸν παρέρχεται ἀπὸ τὸ πολὺ κοινὸν ἡ φοίτησις γυναικῶν ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ, μέχρι πρό τινος δὲ ἔτι τὸ ὄνομα τῶν φοιτητριῶν ἀνεγράφετο εἰς τὰς ἐφημερίδας μόνον ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ ἀπονεμηθῶσιν εἰς αὐτὰς ἔπαινοι τῶν καθηγητῶν των διὰ τὰς μετὰ τόσης ἐπιμελείας διεξαγομένας σποιδάς των.

Ἀπό τινος ὅμως καιροῦ τὰ πράγματα ἤρχισαν νὰ μεταβάλλουν ὄψιν καί τινες τῶν φοιτητριῶν νὰ λησμονῶσι τὸ φῦλόν των. Εἰς δύο στάσεις—πολὺ δικαιολογημένας ἄλλως τε ἐκ μέρους τῶν φοιτητῶν—ἐνεργὸν μέρος ἔλαβε καὶ μία φοιτήτρια,

κατ' ἐπανάληψιν δὲ ἐγράφη, ὅτι ἐπὶ κεφαλῆς τῶν φοιτητῶν αὕτη μετέβη ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἵνα διατυπώσῃ παράπονα καὶ διαμαρτυρίας.

Νομίζομεν, ὅτι τόσοι νέοι καὶ ἀκμαῖοι ἄνδρες δὲν εἶχον ἀνάγκην οὔτε τῆς πρωτοβουλίας τῆς συμφοιτητρίας των, οὔτε τῆς ἀρχηγίας αὐτῆς, ἵνα διεκδικήσωσι τὸ δίκαιόν των καὶ καταστήσωσι σεβαστὴν τὴν γνώμην των. Νομίζομεν μάλιστα ὅτι φυσικώτερον, ἀξιοπρεπέστερον καὶ ἱπποτικώτερον θὰ ἦτο, ἐὰν ἡ φοιτήτρια ἐκείνη ἐνεπιστεύετο τὴν ὑπεράσπισιν καὶ τῶν ἰδικῶν της ἰδεῶν καὶ δικαιωμάτων πρὸς τοὺς συναδέλφους της, ἀντὶ νὰ ἐξανδρίζεται περιφερομένη ἐπὶ κεφαλῆς τῶν φοιτητῶν καὶ δίδουσα ἀφορμὰς εἰς σχόλια καὶ ἐπικρίσεις ὄχι πάντοτε πολὺ κολακευτικάς. Ἔπειτα φαντασθῆτε τί γελοῖον πρᾶγμα θὰ ἦτο ἐὰν αἴφνης, ὡς συνέβη εἰς ἄλλας ἀρχαιοτέρας ἐποχάς, ἡ κυβέρνησις ἐνόμιζε καλὸν νὰ διαλύσῃ τοὺς φοιτητὰς διὰ μιᾶς ἴλης ἱππικοῦ, ἢ διὰ μιᾶς γενναίας καταβρέξεως. Φαντασθῆτε τότε τὴν ἀρχηγὸν τρέχουσαν ἀνὰ τοὺς ὁδοὺς λυσίκομον καὶ διάβροχον, καὶ μετὰ δυσκολίας οἰκονομοῦσαν τὰς πολυπτύχους ἐσθῆτάς της καὶ τὴν θυμηδίαν τῶν συντρόφων της ἐπὶ τῷ θεάματι τούτῳ. Ἢ ὑποθέσατε παράφορόν τινα παρεκτροπὴν τῶν νέων ἢ τῶν ἀντιφρονούντων αὐτῶν, ἀνταλλαγὰς ὕβρεων ἢ καὶ ραβδισμῶν καὶ τὴν φοιτήτριαν ἀκούουσαν ὅ,τι δὲν θὰ ἔπρεπε ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἀκούσῃ, ἢ καὶ δεχομένην καὶ ἀποδίδουσαν ξυλοκοπήματα. Τὸ πρᾶγμα ἀποβαίνει πολὺ δυσάρεστον, πολύ, πολὺ ἐπικίνδυνον ὄχι μόνον δι' αὐτήν, — διότι ἐπὶ τέλους ἕκαστος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς σκέψεις καὶ πράξεις του, — ἀλλὰ διὰ τὴν ὁλότητα τῶν φοιτητριῶν, διὰ τὸ μετὰ τόσους ἀγῶνας ἐπιτευχθὲν ἀποτέλεσμα τῆς ἐλευθέρας φοιτήσεώς τῶν γυναικῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

Ἡμεῖς, αἵτινες πρῶται ἠγωνίσθημεν τὸν ἀγῶνα τῆς πνευματικῆς ἰσότητος τῆς γυναικός, ἡμεῖς, αἵτινες ἐτάχθημεν συνήγοροι τοῦ φύλου μας ἐν πᾶσι, δικαιούμεθα νομίζομεν νὰ ὑποδείξωμεν τὸν κίνδυνον ὅπου ὑπάρχῃ καὶ νὰ συγκρατήσωμεν τὴν ἐκ στιγμιαίου ἐνθουσιασμοῦ καὶ κακῶς ἐννοουμένου θάρρους παραφερομένην κυρίαν εἰς διάβημα, τὸ ὁποῖον, ἐνδεχόμενον εἶναι, νὰ στοιχίσῃ πολύ, πολὺ ἀκριβὰ εἰς πάσας τὰς δι' ἀνωτέρας σπουδὰς προοριζομένας γυναῖκας.

Τὸ γόητρον τῆς φοιτητρίας διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ καταπέσῃ, ἀφ' ἧς στιγμῆς αὐτὴ πρώτη λησμονεῖ, ὅτι κυριώτατον ἐρώδιον αὐτῆς εἶναι ἡ εἰς τὸ φῦλόν της προσιδιάζουσα μετριοπάθεια καὶ μετριοφροσύνη, καὶ ὅτι εἰς τοὺς συναδέλφους της μᾶλλον ἀπόκειται νὰ γίνωνται διερμηνεῖς τῶν ἰδεῶν της καὶ προστατεύουν τὰ φοιτητικὰ συμφέροντά της προκειμένου μάλιστα περὶ ἐξεγέρσεων κατὰ κυβερνητικῶν ἀποφάσεων.

Η ΧΑΪΔΩ

Εἰς τάγματα ἀριθμεῖ ὁ πεπολιτισμένος κόσμος τὰς γυναῖκας, αἵτινες ὡπλισμέναι μὲ τὸν σταυρὸν τῆς πίστεως καὶ τὴν πρὸς τοὺς πάσχοντας αὐταπάρνησιν καὶ ἀγάπην παρακολουθοῦσι τοὺς στρατοὺς εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν.

Αἱ νοσοκόμοι, αἱ τροφοδότιδες, αἱ οἰνοχόοι τῶν στρατῶν εἶναι παντοῦ γυναῖκες. Φέρουν μαζῆ των ὀλίγην εἰρήνην, ὀλίγην φιλανθρωπίαν, ὀλίγην ἀγάπην, ἀντιπροσωπεύουν τὸ καλὸν καὶ ἰδανικόν, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀποτροπαίων φρικαλεοτήτων τοῦ πολέμου.

Ἀλλ' εἰς τὸν περὶ ἀναγεννήσεως πόλεμον τῆς Ἑλλάδος ἡ γυνὴ κατῆλθεν ἔνοπλος εἰς τὸν ἀγῶνα, ὄχι, διότι ἐδίψα αἷμα ἀλλὰ διότι ἠσθάνετο πόσον πολύτιμος ἦτο μία περισσότερον χείρ, ἓν ἐπὶ πλέον ὅπλον. Ἦσαν τόσον δυτανάλογοι αἱ δυνάμεις τῶν διεμαχομένων, ὥστε ὅσαι εἶχον τὸ θάρρος νὰ ἀκολουθήσωσι τοὺς ἄνδρας εἰς τὰ ὄρη, ἐλησμόνουν τὸ φῦλον, ἵνα μόνον τὴν πατρίδα ἐνθυμοῦνται καὶ ὑπὲρ αὐτῆς προσφέρουν τὸ αἷμά των.

Δὲν ὑπῆρχον λοιπὸν εἰς τὰ ἑλληνικὰ στρατόπεδα, οὔτε ἐρυθροὶ σταυροί, οὔτε γυναῖκες τροφοδότιδες καὶ οἰνοχόοι, οὔτε κἂν φορεῖα διὰ τοὺς πληγωμένους.

Μίαν μόνον ἐξαίρεσιν ἀποτελεῖ εἰς τὴν ὅλην ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ἡ Χάϊδω. Ἦτο ἡ μόνη γυνή, ἥτις καίτοι πάνοπλος δὲν κατήρχετο εἰς τὸν ἀγῶνα μόνον διὰ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν μάχην, ἀλλ' ἰδίᾳ νὰ περιποιηθῇ τοὺς πληγωμένους, νὰ δίδῃ ὕδωρ εἰς τοὺς ἐκ τῆς μάχης ἐξαντλημένους. Ἦτο τόσον ὡραία ἡ Χάϊδω καὶ ἐχειρίζετο τόσον δεξιῶς τὰ ὅπλα, ὥστε μόνη ἡ παρουσία της εἰς τὸ στρατόπεδον ἐνεψύχωνε τοὺς μαχομένους καὶ ἐξῆπτε τὴν ἅμιλλαν τῶν πολλῶν θαυμαστῶν, οἵτινες ὡς γέρας τῶν ἀγώνων των ἐφιλοδόξουν τὴν χεῖρά της.

Τὰ δημώδη ᾄσματα τῶν Σουλιωτῶν, ἀπαθανατίζουν τὸ ὄνομα τῆς Χάϊδως καὶ δι' ὀλίγων λέξεων προδίδουν τὸν ὑπὲρ αὐτῆς ἐνθουσιασμὸν τῶν ἡρώων τοῦ Σουλίου.

»Ἄς ἔρθουν πόλεμον νὰ ἰδοῦν καὶ Σουλιωτῶν τουφέκια
»Νὰ μάθουν Λάμπρου τὸ σταθί, Μπότσαρη τὸ τουφέκι
»Τὰ ἅρματα τῶν Σουλιωτῶν, τῆς ξακουσμένης Χάϊδως.

Ὥστε τὰ ὅπλα τῆς Χάϊδως ἔχαιρον φήμην ἰδιαιτέραν μεταξὺ τῶν ἀλκίμων ἐκείνων ἀνδρῶν καὶ αὐτῆς δὲ τὸ ὄνομα ἀνεφέρετο μεθ' ὅσου ἐνθουσιασμοῦ τὸ τοῦ Μπότσαρη καὶ τοῦ Τσαβέλλα.

Ἦτο καὶ αὐτὴ ἐξ ἐκείνων, αἵτινες ἐνέπνεον πανικὸν εἰς τὸν ἐχθρόν, καὶ μόνον τὸ ὄνομά της ἦτο ἀπειλὴ κατ' ἐκείνων, οἵτινες ἐπεβουλεύοντο τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος.

Καὶ ὅμως ἐὰν ἀπὸ στόματος εἰς στόμα δὲν περιεσώζετο ἡ ἱστορία της, ἐὰν τὰ δημώδη ᾄσματα δὲν ἀνέγραφον τὸ ὄνομά της, τὸ ὄνομα τῆς Χάϊδως θὰ ἐλησμονεῖτο, ὡς θὰ ἐλησμονήθησαν, τίς οἶδε πόσων ἄλλων ἡρωΐδων γυναικῶν ὀνόματα.

Οἱ ἱστοριογράφοι μας οἱ σύγχρονοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐξοικειωθοῦν μὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι ἡ γυνὴ ὅσον καὶ ἂν εἶναι γυνή, ἔχει δικαιώματα ἐπὶ τῆς τιμῆς καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς πατρίδος της, ἀφ' ἧς στιγμῆς ὑπὲρ αὐτῆς ἠγωνίσθη καὶ ἔπαθεν ὅπως καὶ οἱ ἄνδρες. Εἶναι μάλιστα ἀξία μείζονος θαυμασμοῦ καὶ περισσοτέρων τιμῶν, διότι κατερχομένη μετὰ τοῦ ἀνδρὸς εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ μαχομένη παρὰ τὸ πλευρὸν αὐτοῦ δὲν ὑπείκει οὔτε εἰς διάταγμα τῆς πατρίδος οὔτε εἰς νόμον τῆς φύσεως. Ἡ πατρὶς ἀποποιεῖται τὴν τιμὴν τῶν ὅπλων εἰς τὴν γυναῖκα, ὡς τῇ ἀρνεῖται πᾶν δικαίωμα πολίτιδος. Ἡ φύσις τὴν ἐπροίκισε μὲ καρδίαν εὐγενῆ καὶ μεγάλην, μὲ αἰσθήματα ἁγνὰ καὶ τρυφερά, ἵνα ἀποστρέφεται τὰς αἱματοχυσίας καὶ πονῇ πρὸ τῆς ἀπαισίας εἰκόνος τοῦ θανάτου, τοῦ ἀναποσπάστου τούτου τῶν μαχῶν καὶ πολέμων συνοδοῦ.

Καταπατεῖ λοιπὸν πᾶν αἴσθημα, ἀποπνίγει πᾶσαν τῆς καρδίας της εὐγενῆ ὁρμὴν ἀπέναντι τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν πατρίδα, χωρὶς οὐδεμία ἀμοιβή, οὐδὲν ἀξίωμα, οὐδεμία τιμὴ νὰ ἀπονέμεται εἰς αὐτήν.

Ἡ Χάϊδω, ἡ Σουλιῶτις ἀμαζὼν μὲ τὴν χρυσῆν φέρμελην καὶ τὰ ἀπαστράπτοντα ἐξ ἀργύρου ὅπλα, ἡ πετῶσα ἀπὸ βράχου εἰς βράχον, ἐνῶ αἱ ἐχθρικαὶ σφαῖραι ἔπιπτον, ὡς βροχὴ περὶ αὐτήν, ἡ ἀναζωπυροῦσα τὸ θάρρος τῶν ἀγωνιστῶν καὶ βρέχουσα διὰ δροσεροῦ ὕδατος τὰ φλέγοντα χείλη τῶν ἑτοιμοθανάτων συντρόφων της, εἶναι ἡ μόνη Ἑλληνίς, ἥτις κατενόησεν, ὅτι ἓν ὅπλον περισσότερον δὲν ἀντιστοιχεῖ ποτε μὲ ἓν βλέμμα συμπαθείας, μὲ μίαν γλυκεῖαν λέξιν, μὲ ἓν ποτήριον ὕδατος, μὲ ἕνα ἐπίδεσμον ἐπὶ χαινούσης ἀλγεινῆς πληγῆς. Ἐν τῇ ἁπλοϊκῇ ἀμαθείᾳ της εἶναι ἡ πρώτη μεταξὺ τῶν Ἑλληνίδων ἡ αἰσθανθεῖσα τὴν ἀνάγκην τῶν ἐν τῷ πολέμῳ νοσοκόμων καὶ ἀδελφῶν τοῦ ἐλέους γυναικῶν, καὶ χωρὶς σταυρὸν ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ σχοινίον περὶ τὴν ὀσφύν, χωρὶς τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἐχθροὶ καὶ φίλοι θὰ τὴν σεβασθῶσιν ἠκολούθησε τοὺς Σουλιώτας εἰς πάντας τοὺς μακροὺς καὶ πολυετεῖς ἀγῶνάς των καὶ ὑπῆρξε πάντοτε ὁ καλὸς καὶ παρήγορος ἄγγελός των. Εἶναι ἡ μόνη, ἥτις μετὰ προμελετημένον σχέδιον, χωρὶς οὐδεὶς ἔκτακτος κίνδυνος νὰ τὴν ὠθήσῃ, μετέσχε τῶν κακουχιῶν καὶ στερήσεων τοῦ πολέμου, ὄχι διὰ νὰ φονεύσῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ σώσῃ ἀπὸ τοῦ θανάτου καὶ νὰ καταστήσῃ ὀλιγώτερον ὀδυνηρὰς τὰς φρικώδεις περιπετείας τῶν ἐν ἀπογνώσει ἀγωνιζομένων συντρόφων της.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ

Β'.

Ἡ Σπαρτιᾶτις Κυνίσκα ἔλαβε μέρος εἰς τοὺς ἀγῶνας κατὰ παρακίνησιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς Ἀγησιλάου, βασιλέως τῆς Σπάρτης. Ἔπραξε δὲ τοῦτο ὁ Ἀγησίλαος, ἵνα ἀποδείξῃ εἴς τινας Σπαρτιάτας, ἐναβρυνομένους διὰ τοὺς ἵππους αὐτῶν, οὓς εἶχον προωρισμένους διὰ τοὺς ἀγῶνας, ὅτι ἡ ἐπιτυχία δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀτομικῆς ἰσχύος, ἀλλ' ἐκ τῶν μέσων, τὰ ὁποῖα ἠδύνατό τις νὰ διαθέσῃ πρὸς διατροφὴν ἵππων. Οὕτως ἡ Κυνίσκα ἀποστέλλει τοὺς ἵππους της καὶ νικᾷ· λαμβάνει ὡς βραβεῖον στέφανον, ἁπλοῦν κλάδον ἐκ τῆς παρὰ τὴν ἱερὰν Ἄλτιν ἐλαίας, ὅστις ὅμως ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων πολυτιμότερος καὶ αὐτοῦ τοῦ βασιλικοῦ διαδήματος! Ζωηρῶς περιγράφει ὁ πατὴρ τῆς ἱστορίας Ἡρόδοτος τὸ ὑψηλὸν τοῦτο φρόνημα τῶν Ἑλλήνων ἐν τῇ ἀκολούθῳ περιστάσει: Ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Ξέρξης ἤρχετο ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος καὶ εὑρίσκετο ἤδη ἐν Θεσσαλίᾳ, ὅτε παραδίδονται εἰς αὐτὸν Ἀρκάδες τινές. Οἱ περὶ τὸν Ξέρξην ἠρώτων αὐτοὺς τί ἔπραττον οἱ Ἕλληνες κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχήν· οἱ Ἀρκάδες ἀπήντησαν, ὅτι ἐτέλουν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀγῶνας. Ποῖον δ' εἶνε τὸ βραβεῖον τῶν ἀγώνων τούτων; ἐρωτῶσιν οἱ Πέρσαι· «Στέφανος ἐλαίας» ἦτο ἡ ἀπάντησις. Ἀκούσας τότε εἰς τῶν περὶ τὸν βασιλέα, ὅτι ὡς βραβεῖον ἐδίδετο ἁπλοῦς ἐξ ἐλαίας στέφανος καὶ οὐχὶ χρήματα, στρέφεται πρὸς τὸν αἴτιον τοῦ πολέμου Μαρδόνιον: «Παπαὶ Μαρδόνιε, ποίους ἐπ' ἄνδρας ἤγαγες μαχησομένους ἡμέας, οἳ οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιοῦνται ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς». Τὸ ταπεινὸν δὲ καὶ συνάμα ἀνεκτίμητον τοῦτο βραβεῖον ἐδόθη τὸ πρῶτον κατὰ τὴν ἑβδόμην Ὀλυμπιάδα, καθ' ἣν ἐνίκησεν ὁ Μεσσήνιος Δαϊκλῆς. Μέχρι τῆς Ὀλυμπιάδος ταύτης ἐδίδετο χρηματικὴ ἀμοιβή.

Ἡ Κυνίσκα εἴπομεν θριαμβεύει, οἱ συμπολῖται αὐτῆς τῇ ἀνεγείρουσιν ἐν Σπάρτῃ ἀνδριάντα, ἐκείνη δὲ εὐγνωμονοῦσα ἀνατίθησιν εἰς τὸν Ὀλύμπιον Δία ἵππους ἐκ χαλκοῦ. Καὶ ἄλλαι γυναῖκες ἠκολούθησαν τὸ παράδειγμα τῆς Κυνίσκας. Ἡ Εὐρυλεωνίς, συμπολῖτις αὐτῆς ἠξιώθη βραβείου εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ ἀνδριάντος ἐν Σπάρτῃ. Μετὰ ταῦτα δὲ οὐκ ὀλίγαι ἐκ Μακεδονίας συμμετέσχον τῶν ἀγώνων καὶ ἐξῆλθον νικήτριαι.

Εἰς τὰς πανελληνίους ἑορτὰς τῶν Ὀλυμπίων πλῆθος πολὺ συνέρρεεν. Ἦτο τὸ ἐντευκτήριον οὕτως εἰπεῖν τῆς εὐφυΐας καὶ τοῦ πλούτου. Ἐκεῖ παρευρίσκοντο φιλόσοφοι, ποιηταί, στρατηγοί, πολιτικοί, καλλιτέχναι, ἔμποροι, βιομήχανοι. Ὕψιστα φιλοσοφικὰ καὶ πολιτικὰ ζητήματα συνεζητοῦντο ὑπὸ τῶν φαεινῶν ἀστέρων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, τοῦ Σωκράτους, τοῦ Ἀναξαγόρα, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Δημοσθένους, τοῦ Πινδάρου, τοῦ Θεμιστοκλέους. Πολλοὶ δὲ τὸ πρῶτον καθίστων ἐκεῖ γνωστὰ τὰ ἔργα των.

Διάφοροι πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἐκ τῶν ἀπωτάτων μερῶν ἔπεμπον εἰς τοὺς ἀγῶνας τούτους τοὺς ἀντιπροσώπους των, τοὺς καλουμένους θεωρούς. Οἱ θεωροὶ ἔφερον προσφορὰς μεγάλης ἀξίας ἐκ μέρους τῆς πατρίδος αὐτῶν· ἦσαν δὲ πολυτελέστατα ἐνδεδυμένοι, ἀπαστράπτοντες ἐκ τῶν ἐκ χρυσοῦ καὶ πορφύρας στολῶν αὐτῶν.

Προστάτης τῶν ἱερῶν τούτων ἀγώνων ἦτο ὁ πατὴρ τῶν θεῶν Ζεύς. Ὁ πρὸς τιμήν του ἐν Ὀλυμπίᾳ ναὸς ἦτο ἓν ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τῆς καλλιτεχνίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐκ πολυχρώμου μαρμάρου καὶ ρυθμοῦ Δωρικοῦ. Εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἔκειτο τὸ ὑπὸ τοῦ Φειδίου γλυφὲν ἀριστούργημα τῆς ἀρχαίας γλυπτικῆς, τὸ χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Ἦτο τοσοῦτον ὑψηλόν, ὥστε ἂν καὶ ὁ κραταιὸς θεὸς ἐκάθητο ἐπὶ θρόνου, ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἤγγιζε σχεδὸν ἐπὶ τοῦ θόλου τοῦ ναοῦ. Ὁ θρόνος ἦτο κατεσκευασμένος ἐξ ἐβένου καὶ πεποικιλμένος χρυσῷ καὶ πολυτίμοις λίθοις. Ἐπὶ τοῦ μοναδικοῦ καὶ λαμπροῦ τούτου θρόνου ἐκάθητο ὁ τῶν θεῶν πατὴρ ἐπιβάλλων καὶ μεγαλοπρεπής, κρατῶν εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα σκῆπτρον, ἐφ' οὗ ἵστατο ἀετός, εἰς τὴν δεξιὰν δὲ τεταμένην ἵστατο ἡ Νίκη Χρυσελεφαντίνη καὶ πρὸς αὐτὸν ἀτενίζουσα. Τὰ σανδάλια τοῦ ἀγάλματος ἦσαν χρυσᾶ, ἐπίσης καὶ ὁ ἐπὶ τῶν γονάτων ἐρριμένος μανδύας, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πολίτιμοι λίθοι παρίστανον ζῶα καὶ ἄνθη. Περὶ τοῦ ἀγάλματος τούτου ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι:

«Ἦ θεὸς ἦλθ' ἐπὶ γῆν ἐξ οὐρανοῦ εἰκόνα δείξων Φειδίᾳ ἢ σύ γ' ἔβης τὸν θεὸν ὀψόμενος».

Καλλιόπη Κινδύνη

Η ΕΥΤΥΧΙΑ!

(Ἐκ τῶν τοῦ Λέοντος Τολστόη).

Α'.

Ὁ Χριστὸς μᾶς ἀποκαλύπτει τὴν ἀλήθειαν. Ἐὰν ἡ ἀλήθεια ὑφίσταται θεωρητικῶς, ὀφείλει νὰ ὑφίσταται καὶ πρακτικῶς. Ἐὰν ἡ ἐν Θεῷ ζωὴ εἶναι ἀληθὴς καὶ εὐτυχής, ὀφείλει

καὶ ἐν τῇ πραγματικότητι ἐφαρμοζομένη νὰ εἶναι τοιαύτη. Διότι ἢ ἡ πραγματικὴ ζωὴ πρέπει νὰ δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰ δόγματα τοῦ Χριστοῦ, ἢ ἡ τοῦ Χριστοῦ διδασκαλία εἶναι ψευδής.

Ὁ Χριστός, μᾶς καλεῖ ἐκ τοῦ σκότους πρὸς τὸ φῶς, καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ φωτὸς πρὸς τὸ σκότος. Εὐσπλαγχνίζεται τοὺς ἀνθρώπους, καὶ μεταχειρίζεται αὐτοὺς ὡς πρόβατα ἀπολωλότα. Τοῖς ὑπόσχεται, διὰ νὰ τοὺς ἑλκύσῃ, καλὸν ποιμένα καὶ παχεῖαν βοσκήν. Ἄλλως τε, προειδοποιεῖ τοὺς ὀπαδούς του πάντας, ὅσοι θὰ ὑποφέρωσι διὰ τὰ διδάγματά του καὶ τοὺς ἐξορκίζει νὰ εἶναι ἀκράδαντοι. Ἀλλὰ δὲν λέγει, ὅτι ἀκολουθοῦντες αὐτὸν θὰ ὑποφέρωσι περισσότερον ἢ ἀκολουθοῦντες τὰ ἐγκόσμια. Λέγει, ὅτι ἡ ἠθικὴ τῶν ἀνθρώπων τοὺς καθιστᾷ δυστυχεῖς, ἐνῶ οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ θὰ εὕρωσι τὴν εὐτυχίαν!

Εἶναι πλέον ἢ βέβαιον ὅτι ἡ διδασκαλία αὕτη εἶναι τοῦ Χριστοῦ· ἡ σαφήνεια τῶν λόγων του, ἡ γενικὴ ἔννοια τοῦ δόγματός του, ὁ βίος αὐτοῦ καὶ ὁ τῶν μαθητῶν του εἶναι ἱκαναὶ ἀποδείξεις.

Παραδέχονται πάντες, ὅτι οἱ τοῦ Χριστοῦ ὀπαδοὶ εἶναι εὐτυχέστεροι ἐκείνων, οἵτινες εἰς τὰ τοῦ κόσμου ὑποκύπτουσι· οἱ πρῶτοι πράττοντες τὸ καλόν, δὲν προκαλοῦσιν οὐδὲν μῖσος! δὲν εἶναι ἐκτεθειμένοι παρὰ εἰς τὰς καταδρομὰς καὶ προσβολὰς μόνον τῶν κακῶν. Οἱ ζηλωταὶ τῶν ἐγκοσμίων, αὐτοὶ ἔχουσιν ὡς κανόνα τοῦ βίου των, τὸν νόμον τῆς πάλης καὶ ἀλληλοτρώγονται. Ἐξ ἄλλου αἱ ἀνθρώπινοι δοκιμασίαι εἶναι αἱ αὐταὶ δι' ὅλους. Ἀλλ' ἐνῷ οἱ τοῦ Χριστοῦ ὀπαδοί, τὰς ὑποφέρουσι μετὰ γαλήνης, καὶ τὰς κρίνουσιν ἀναγκαίας, οἱ τοῦ κόσμου ὀπαδοὶ ἐξανίστανται δι' ὅλων αὐτῶν τῶν δυνάμεων καὶ ἀγνοοῦσι διὰ τί πάσχουσι.

Ἂς ἀνακαλέσῃ ἕκαστος τὰς δυσκόλους στιγμὰς τοῦ βίου του, ἃς ἐνθυμηθῇ τὰ φυσικὰ καὶ ἠθικὰ αὐτοῦ δυστυχήματα καὶ ἃς ἐρωτήσῃ ἑαυτόν, ἐν ὀνόματι τίνων ἀρχῶν, ὑπέφερε τόσα κακά; Ἐν ὀνόματι τῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστοῦ ἢ τοῦ κόσμου; Ὁ εἰλικρινὴς ἄνθρωπος ἃς διέλθῃ κατὰ διάνοιαν ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς του. Θὰ ἴδῃ, ὅτι ποτὲ δὲν ὑπέφερε, διότι ἠκολούθησε τὰ δόγματα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ τὸ πλεῖστον τῶν δυστυχημάτων αὐτοῦ προῆλθε, διότι, ἀνθιστάμενος εἰς τὴν συνείδησίν του, ἠκολούθησε τὴν ἠθικὴν τοῦ κόμου.

Εἰς τὸν βίον μου, εὐτυχῆ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ κόσμου, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀτυχημάτων ἅτινα ὑπέφερα διὰ τὸν κόσμον, θὰ ἤρκει ἵνα καταστῶ μάρτυς διὰ τὸν Χριστόν. Ὅλαι αἱ κακίαι αἱ μολύνασαι τὸν βίον μου, ἀπὸ τῆς μέθης καὶ ἀκολασίας τῶν ἐτῶν τῶν σπουδῶν μου, μέχρι τῶν μονομαχιῶν, ἀσθενειῶν, καὶ τοῦ ἀτάκτου καὶ ἐπιπόνου βίου, ὃν παλαίω, ὅλα ταῦτα εἶναι μαρτύριον προσφερόμενον ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ κόσμου. Καὶ δὲν ὁμιλῶ ἢ περὶ τοῦ προσωπικοῦ βίου μου, ἐξαιρετικῶς εὐτυχοῦς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ πόσα θύματα τοῦ κόσμου, τῶν ὁποίων δὲν δύναμαι νὰ φαντασθῶ τὰ ἀτυχήματα!

Εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι αἱ δυστυχίαι, ὧν εἴμεθα παραίτιοι εἶναι οἱ κανονικοὶ ὅροι τῆς ζωῆς Οὕτω δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι ὁ Χριστὸς μᾶς λέγει ν' ἀπέχωμεν τοῦ κακοῦ καὶ νὰ ζήσωμεν εὐτυχεῖς. Μελετήσατε λαόν τινα καὶ κατὰ προτίμησιν λαὸν τῶν πόλεων· ἐξετάσατε τὰ πρόσωπα ταῦτα τὰ καταπονημένα, τὰ ἀνήσυχα, τὰ ἐκ τῶν παθῶν ἠφανισμένα. Ἀναμνήσθητε τοῦ βίου σας, ἢ καὶ ἐκείνους οὓς ἐγνωρίσατε ἐκ τοῦ πλησίον, ἐνθυμήθητε τοὺς βιαίους θανάτους, τὰς δολοφονίας περὶ ὧν ἠκούσατε νὰ ὁμιλοῦν, καὶ ἐρωτήσατε τὸ αἴτιον, ὅλων αὐτῶν τῶν κακῶν. Καὶ θὰ ἴδητε, ὅσῳ παράδοξον καὶ ἂν φαίνηται τοῦτο, ὅτι ἐννέα ἐπὶ τοῖς δέκα, παραίτιος τῶν ἀνθρωπίνων ἀτυχημάτων εἶναι ἡ κοσμικὴ ζωή, ὅτι ταῦτα εἶναι ἀνωφελῆ, ὅτι ἠδύναντο νὰ μὴ ὑπάρχωσι, καὶ ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν ἀνθρώπων εἶναι μάρτυρες τῶν κοσμικῶν ἰδεῶν. Ἐσχάτως, ἐν βροχερᾷ Κυριακῇ τοῦ φθινοπώρου διηρχόμην τροχιοδρομῶν τὴν ἀγοράν, τὴν παρὰ τὸν Πύργον Joukharev. Ἐπὶ ἐκτάσεως ἡμίσεως χιλιομέτρου, ἡ ἅμαξα διέσχιζε τὸ πεπυκνωμένον πλῆθος, ὅπερ ὄπισθεν ἡμῶν συνηνοῦτο πάλιν. Ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας, αἱ μυριάδες αὗται τῶν ἀνθρώπων, οἱ πλεῖστοι πεινηλέοι, καὶ ἐνδεδυμένοι ῥάκη, ὠθοῦσι καὶ ὠθοῦνται εἰς τὸν βόρβορον, φιλονεικοῦν, ἀπατῶσι καὶ ἀπατῶνται, μισούμενοι ἀμοιβαίως. Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει εἰς ὅλας τὰς ἀγορὰς τῶν ἄλλων μεγαλοπόλεων. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι θὰ διέλθωσι τὰς ἑσπέρας αὐτῶν εἰς τὰ καπηλεῖα, καὶ θὰ διανυκτερεύουσι εἰς τὰς ἀθλίας καὶ ῥυπαρὰς τρώγλας των. Ἡ Κυριακὴ εἶνε ἡ καλλιτέρα των ἡμέρα. Τὴν Δευτέραν ἐπαναρχίζουν τὴν ἐπάρατον αὐτῶν ζωήν. Ὑπολογίσατε πῶς ζοῦν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, τί ἀφήνουν καὶ τί ἐπιζητοῦν. Παρατηρήσατε εἰς ποῖον εἶδος ἐργασίας παραδίδονται καὶ θὰ ἴδητε, ὅτι εἶναι μάρτυρες.

Ὅλοι ἐγκατέλειπον, τοὺς ἀγρούς των, τὰς οἰκίας των, τοὺς πατέρας, καὶ τοὺς ἀδελφούς των. Ἀπηρνήθησαν καὶ τὰς συζύγους καὶ τὰ τέκνα των, διὰ ν' ἀποκτήσωσιν ὅ,τι ὁ κόσμος νομίζει ἀναγκαῖον. Ὅλοι εἶναι ἐκεῖ· ἀπὸ τοῦ ἐργάτου τῶν ἐργοστασίων, τοῦ ἀμαξηλάτου, τῆς ῥαπτρίας, τῆς διεφθαρμένης γυναικὸς μέχρι τοῦ πλουτισθέντος ἐμπόρου, τοῦ ὑπαλλήλου, χωρὶς νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τούτους οἱ μυριάδες τῶν δυστυχῶν, οἵτινες ἔχασαν τὸ πᾶν, καὶ ζῶσι ἐπαιτοῦντες πίνοντες καὶ διανυκτερεύοντες εἰς τὰ τῆς νυκτὸς ἄσυλα.

Διέλθετε τὸ πλῆθος τοῦτο· ἀπὸ τοῦ πτωχοῦ μέχρι τοῦ πλουσίου· ζητήσατε ἕνα ἄνθρωπον, ὅστις θεωρεῖ ἑαυτὸν ἱκανοποιημένον καὶ νομίζει ὅτι κατέχει ὅ,τι ὁ κόσμος θεωρεῖ ὡς ἀναγκαῖον, δὲν θὰ εὕρετε οὔτε ἕνα μεταξὺ τῶν χιλίων. Ὅλοι προσπαθοῦν ν' ἀποκτήσουν ὅ,τι ὁ κόσμος ἐπιβάλλει, καὶ οὐτινος ἡ ἔλλειψις διὰ τὸν κόσμον τοῦτον ἀποτελεῖ τὴν δυστυχίαν. Ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ὀρεγομένου καλοῦ, ὁ κόσμος, παρουσιάζει κάτι ἄλλο ἀκόμη, καὶ ἡ ἐπίμοχθος αὕτη ἐργασία τοῦ Σισύφου διαρκεῖ αἰωνίως. Παρατηρήσατε τὴν κοινωνικὴν κλίμακα ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ὅστις ἐξοδεύει 300 ῥούβλια μέχρις ἐκείνου, ὅστις ἐξοδεύει 50,000 θὰ ἴδητε ὅτι δὲν ὑπάρχει εἷς, ὅστις δὲν ἐργάζεται ὑπερβολικὰ διὰ ν' ἀποκτήσῃ 400 ῥούβλια, ἐὰν ἔχῃ *300*, 500 ἐὰν ἔχῃ *400* καὶ οὕτω καθεξῆς. Οὐδὲ εἷς ὅστις ἔχων *500* ἐπιθυμεῖ νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν θέσιν ἐκείνου τῶν *400*, καὶ ἐὰν ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος περιορίζεται ἑκουσίως εἰς *400* ῥούβλια, ποιεῖ τοῦτο διὰ νὰ συναθροίσῃ καὶ θησαυρίσῃ περισσότερα.

Σήμερον ὁ ἄνθρωπος οὗτος κατέχει ἐν ἔνδυμα τοῦ συρμοῦ αὔριον θὰ θέλῃ ἐν ὡρολόγιον μετὰ τῆς ἁλύσεως αὐτοῦ, μεθαύριον ἓν οἴκημα μετὰ διβανίων καὶ πολυελαίων, τάπητας διὰ τὴν αἴθουσαν, παραπετάσματα καὶ βελοῦδα ἔπειτα οἰκίαν μεγάλην, ἵππους, εἰκόνας. Τέλος μετὰ τόσην φυσικὴν ἐξάντλησιν ἀσθενεῖ βαρέως καὶ ἀποθνήσκει. Ἕτερος ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργον του καὶ τελειόνει τὴν ζωήν του ἐπίσης χωρὶς νὰ γνωρίζῃ διατὶ ἐκοπίασε τόσον. Ἀλλ' ἴσως ἡ ζωὴ αὕτη αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εἶναι εὐτυχής;

Θὰ συγκρίνωμεν αὐτὴν προσεχῶς μὲ ὅ,τι οἱ ἄνθρωποι ἐννοοῦσιν εὐτυχίαν, καὶ θὰ ἴδωμεν, ὅτι εἶναι ὑπερμέτρως δυστυχής.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) **Βασιλικὴ Κυριακίδου.**

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Ἡ 2 Φεβρουαρίου εἶναι διὰ τὰς Πάτρας ἡμέρα ἑορτῆς ἐπισήμου, μεγαλοπρεποῦς. Δάφναι, μυρσίναι, ἄνθη πολύχρωμα κατακλύζουσι τὴν αἴθουσαν τοῦ Συλλόγου τῶν Καλαβρυτινῶν διὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ὁποίου φέρεται ἐκ τῆς μονῆς Ἁγίας Λαύρας ἡ πολύτιμος σημαία τῆς ἐπαναστάσεως. Συγκίνησις ἄκρα ἐπικρατεῖ πανταχοῦ, καὶ εἰς τὰ ὄμματα πάντων τῶν κατοίκων διακρίνεται ἰδιάζουσα ἀγαθότης, ἀνυπόκριτος εὐσέβεια, ὑπερήφανος χαρὰ καὶ ἀνυπομονησία ὑπέρμετρος. Ἔχουσι δίκαιον· θὰ ἴδωσι μετ' ὀλίγον τὴν σημαίαν, ἥτις ἔδωκε τὸ σύνθημα τῆς ἐλευθερίας μας. Περιμένουσι τοῦ Γερμανοῦ τὸ Λάβαρον· δικαίως λοιπὸν γραῖαι κυρίαι, νεαραὶ δέσποιναι καὶ ἄβραι παρθένοι σπεύδουσι νὰ καταλάβωσι θέσεις εἰς τοὺς ἐξώστας καὶ τὰς ὁδούς, ἐνῷ τὸ πλῆθος ἐν ἀσφυκτικῷ συνωστισμῷ χωρεῖ πρὸς τὴν παραλιακὴν ὁδὸν καὶ αἱ γαλανόλευκοι σημαῖαι ἐν εὐσεβεῖ παρατάξει ἀμιλλῶνται τίς πρώτη νὰ χαιρετίσῃ ὑποκλινῶς τὴν προμήτορα αὐτῆς, ἥτις ἔρχεται δι' ἰδιαιτέρας ἀμαξοστοιχίας τὴν τρίτην καὶ ἡμίσειαν.

Καὶ πῶς μὲν ὑπεδέχθησαν τὴν σημαίαν μας δὲν προτίθεμαι νὰ εἴπω ἐνταῦθα· πολλοὶ περὶ τούτου ὡμίλησαν. Ἐκεῖνο ὅμως ὅπερ δὲν θὰ λησμονήσω ποτέ, εἶναι ὅτι ηὐτύχησα νὰ ἴδω τὴν ἡμέραν ἐκείνην καρδίας ἀληθῶς ἑλληνικάς, ψυχὰς ἐνθουσιώδεις καὶ εὐγενεῖς, μὲ θρησκείαν, μὲ αἴσθημα πατριωτικόν, ἑτοίμους νὰ πράξωσιν ὅλας τοῦ Εὐαγγελίου τὰς θεωρίας, ἑτοίμους νὰ θυσιασθῶσιν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ. Διὰ μίαν ἡμέραν ἠθικοποιήθησαν, διὰ μίαν ὥραν ἐξηγνίσθησαν, διὰ μίαν στιγμὴν ἐξηγιάσθησαν. Πᾶν αἴσθημα εὐγενὲς ἀφυπνίσθη καὶ ἔλαβε θέσιν ἐν τῇ καρδίᾳ ἑνὸς ἑκάστου. Καὶ ἰδοὺ ἄνδρες, γυναῖκες, παιδία κλίνοντες τὸ γόνυ πρὸ τοῦ ἱεροῦ Λαβάρου, πρὸ τοῦ κειμηλίου τῆς πατρίδος, ἀσπάζονται εὐλαβῶς, δακρύοντες, τὸ κράσπεδον τῆς χρυσοκεντήτου Σημαίας, ἣν εὐσεβεῖς μοναχοὶ κρατοῦσιν ὑποτρέμοντες ἐκ συγκινήσεως.

Ἡ Σημαία.

Ἡ Σημαία ἡ ἀνυψωθεῖσα τὴν 25 Μαρτίου 1821 ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ εἶναι ἔργον χρυσοκέντητον καλλιτεχνικώτατα εἰργασμένον, ἀριθμοῦν 350 περίπου ἔτη· Ἀπεστάλη ὑπὸ μοναχοῦ τινος διαμένοντος εἰς Πρίγκηπον τοῦ Βυζαντίου, ὅστις κατώρθωσε νὰ κατασκευάσῃ ταύτην τῇ συνδρομῇ διαφόρων ὁμογενῶν εὑρισκομένων εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Τινὲς ὅμως λέγουσιν, ὅτι ἐστάλη ὑπὸ τῆς Αἰκατερίνης τῆς μεγάλης αὐτοκρατείρας τῆς Ρωσσίας, ἥτις καὶ ἄλλα βαρύτιμα δῶρα ἔπεμψεν εἰς τὴν Μονήν, ὡς Εὐαγγέλιον κοσμούμενον ὑπὸ χιλίων διακοσίων λαμπρῶν ἀδαμάντων μὲ ἁγίους ἀρίστης τέχνης, ὡραῖον σταυρὸν καὶ πλείστας χρυσοϋφάντους εἰκόνας καὶ τεχνικωτάτας προσωπογραφίας ἁγίων. Ἡ Σημαία ἐχρησίμευσεν ἐν ἀρχῇ ὡς κάλυμμα τῆς ὡραίας Πύλης, παριστᾷ δὲ ἐπὶ τοῦ μεταξίνου χρυσοειδοῦς ὑφάσματος τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου καὶ τὴν μετάστασιν αὐτῆς. Νῦν φυλάσσεται ἐπιμελῶς ἐντὸς ναΐδίου εὑρισκομένου ἐν τῷ μέσῳ τῆς Μονῆς.

Ἐν Πάτραις **Βασιλικὴ Τζάνη**

ΤΟ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟΝ

Ὁ μικρὸς πρίγκηψ ἦτο ἐτοιμοθάνατος.

Οἱ ἰατροὶ ἀπεφάνθησαν τὴν προτεραίαν, ὅτι ἡ ἐπιστήμη των ἦτο πλέον ἀνίσχυρος, καὶ ὁ αὐτοκράτωρ διέταξε νὰ τοὺς φυλακίσωσιν ὅλους, ὀμνύων ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ στέμματός του, ὅτι τὴν ἐπαύριον θὰ τοὺς ἀπεκεφάλιζε.

Κατόπιν προσεκάλεσεν ἄλλους· ταχυδρόμοι ἀνεχώρησαν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, καὶ ἐπέστρεφον ὁδηγοῦντες λευκότριχας γέροντας, οἵτινες ἐκίνουν τὴν διὰ κιτρίνων μεταξωτῶν σκούφων κεκαλυμμένην κεφαλήν των καὶ ἐψιθύριζον λόγους ἱεροὺς· ταχέως ὅμως ἀνεγνώριζον τὴν ἀνικανότητα αὐτῶν. Οὐδέποτε ἔτυχε νὰ καταπολεμήσωσι παρομοίαν ἀσθένειαν, καὶ δὲν εὗρισκον φάρμακον, οὔτε εἰς αὐτὰς τὰς ἱερὰς βουδδικὰς γραφάς, τὰς ὁποίας ἐμελέτων καθ' ὅλον αὐτῶν τὸν βίον οὔτε ἐντὸς τῶν ναῶν, οὔτε ὑπὸ τὰ ἱερὰ ἄλση.

Ἔξαλλος τότε ἐξ ὀργῆς ὁ αὐτοκράτωρ διέταξε, νὰ περιφέρωσιν αὐτοὺς δεδεμένους ἐν τῇ πόλει, νὰ προηγοῦνται αὐτῶν ἔφιπποι ὡπλισμένοι κήρυκες κραυγάζοντες πρὸς τὸ γονυκλινὲς πλῆθος, ὅτι, ὅσοι λέγονται ἅγιοι καὶ σοφοὶ καὶ δὲν δύνανται νὰ σώσωσι τὸν υἱὸν τοῦ Οὐρανοῦ, θὰ ἀποθάνωσιν ἄτιμον θάνατον.

Ἀλλ' ὅ,τι αὐτοὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πράξωσι θὰ τὸ ἔπραττεν αὐτός.

Καὶ ἤδη, φέρων στέμμα ἐπὶ κεφαλῆς, χρυσοῦν θώρακα καὶ μέγαν ἀκινάκην παρὰ τὸ πλευρόν του, ἵστατο πλησίον τῆς κλίνης τοῦ ψυχορραγοῦντος παιδός, καὶ κρατῶν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἄδακρυς περιέμενε. Τῷ ἐφαίνετο ἀδύνατον, ὅτι ὁ θάνατος θὰ ἐτόλμα νὰ ἐγγίσῃ τὸν υἱόν του, ἐνῷ αὐτὸς ἦτο ἐκεῖ, αὐτός, ὁ κύριος.

Πέριξ τῆς κλίνης διέταξε νὰ καταταχθῶσιν οἱ στρατιῶταί του μὲ τὰ διπλᾶ αὐτῶν ξίφη· ἀκίνητοι ἐν τῇ μελανῇ πανοπλίᾳ των ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦσαν σχεδιασμένα τὰ δώδεκα συμβολικὰ ζῷα· διέταξε νὰ ἀνάψωσι καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς μεγάλης μαρμαρίνης κλίμακος τὰς λυχνίας, αἵτινες ἐκρέμαντο ἐκ τοῦ ράμφους ὀρειχαλκίνων πελαργῶν.

Ἱππεῖς φέροντες κράνη παριστῶντα ἀπειλητικὰς χιμαίρας, τὴν λόγχην εἰς τὴν χεῖρα, ἐφρούρουν πέριξ τοῦ παλατίου. Ἐπὶ τῶν δωμάτων, τοξόται πολεμικῶς ἐνδεδυμένοι ἔρριπτον βέλη κατὰ τῶν συννέφων, καὶ οἱ ἱερεῖς διετάχθησαν νὰ ἐξακολουθήσωσι παίζοντες τὰ τύμπανά των. Ἐὰν ὁ θάνατος διήρχετο ἐκεῖθεν, ὁ θόρυβος, τὸ φῶς, τὰ ξίφη, τὰ βέλη καὶ αἱ λόγχαι θὰ ἐμπόδιζον αὐτὸν βεβαίως νὰ πλησιάσῃ.

Ἐν τῇ πόλει ἡ ζωὴ πάντων ἐφαίνετο ἀμφίβολος· τὰ πλοῖα ἔχοντα συνεπτυγμένα τὰ τετράγωνα αὐτῶν ἱστία, ἔμενον ἀκίνητα εἰς τὴν ἀκτήν. Τὰ ἐργαστήρια ἦσαν κεκλεισμένα· ἐνώπιον δὲ κολοσσιαίου λιθίνου Βούδδα, καθημένου ἐπὶ φύλλου λωτοῦ καὶ ἔχοντος τὰς χεῖρας ἡνωμένας ἐπὶ τῶν γονάτων του, γυναῖκες καὶ ἄνδρες ὑπὸ τὴν λάμψιν τῶν πυρσῶν καὶ τὸν θόρυβον τῶν κροτάλων ἐκραύγαζον, καὶ ἐκτείνοντες τὰς χεῖρας προσεκύνουν ἐδαφιαίως.

Ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ δωματίῳ ὑπὸ τὸν χρυσὸν καὶ τὴν μέταξαν, ἔχων ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του δύο ἱεροὺς λευκοὺς δράκοντας, κρατούντας μεταξὺ τῶν ἀργυρῶν αὐτῶν ὀνύχων ἀνθοδέσμας χρυσανθέμων, ὁ μικρὸς πρίγκηψ ἐξηκολούθει ψυχορραγῶν. Τὸ ἰσχνὸν στῆθός του ἀνυψοῦτο μετὰ κόπου. Παράδο-

ξος πνοὴ ἐξήρχετο διὰ μέσου τῶν συγκρουομένων ὀδόντων αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν αἱ μικραὶ συνεσπασμέναι χεῖρές του ἐφαίνοντο ὡς νὰ ἐζήτουν νὰ ἀποθήσωσι ἀόρατόν τι πρᾶγμα, ὅπερ τὸν ἐβάρυνε καὶ τὸν ἔπνιγεν.

Ἐν τούτοις εἰς τὸ γειτονικὸν δωμάτιον, ἐν τῷ μέσῳ τῆς τεθλιμμένης συνοδίας της, ἡ αὐτοκράτειρα γονυκλινὴς ὠλοφύρετο. Καίτοι δὲ τὸ δωμάτιον ἦτο ἐπεστρωμένον διὰ μετάξης καὶ αἱ θύραι χάλκινοι, οἱ λυγμοί της ἔφθανον μέχρι τοῦ μικροῦ ἀσθενοῦς. Τότε οὗτος, βραδέως στρεφόμενος πρὸς τὸν πατέρα του καὶ παρατηρῶν αὐτὸν προσεκτικῶς διὰ τῶν μεγάλων ἐκφραστικῶν αὐτοῦ ὀφθαλμῶν, ἠρώτα διατὶ ἔκλαιον ἐκεῖ· διατὶ ἡ αὐτοκράτειρα μήτηρ δὲν ἦτο πλησίον του, καὶ διατὶ πάντες οἱ ἐκεῖ εὑρισκόμενοι στρατιῶται μὲ τὰ μεγάλα αὐτῶν ξίφη δὲν ἔπραττόν τι ὅπως μὴ ὑποφέρῃ!

Εἰς ἓν τότε νεῦμα τοῦ αὐτοκράτορος, οἱ ἱππεῖς ἐκίνουν τὰς λόγχας των, οἱ τοξόται ἔριπτον βροχὴν βελῶν πέριξ τοῦ παλατίου, καὶ ὁ θόρυβος τῶν τυμπάνων ηὔξανε. Μετὰ ταῦτα παρατηρῶν τὸν υἱόν του, ἔλεγε: «Κοιμήθητι μικρὲ πρίγκηψ, οἱ στρατιῶταί σου θὰ ἐπαγρυπνῶσιν ἐπὶ σοῦ.» Ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ παιδὸς ἔμενον ὑπερμέτρως ἡνεῳγμένοι, καὶ ἡ πνοή του καθίστατο ὁλονὲν ὀλιγώτερον εὐκρινής.

Αἴφνης κάτωθεν τῆς μαρμαρίνης κλίμακος ἠκούσθη θόρυβος. Ὁ αὐτοκράτωρ ἐστράφη εὐθύς. Τί; ἀπερίσκεπτος ἐτόλμησε νὰ διέλθῃ τὸ κατώφλιον τοῦ παλατίου του; Καὶ ἡ χεὶρ του ἀφήσασα τὴν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἐδράξατο ἀπὸ τῆς λαβῆς τὸν ἀκινάκην του.

Ἀλλὰ στρατιώτης τις ἐφάνη εἰ; τὴν θύραν τοῦ δωματίου, καὶ πεσὼν παρευθὺς γονυκλινής, προσεκύνει ἐδαφιαίως.

Ὁμίλει, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ, τίς τολμᾷ νὰ ἔλθῃ μέχρις ἐμοῦ;

Εἷς γέρων, ἀπεκρίθη τρέμων ὁ στρατιώτης, πάντοτε γονυκλινής, ζητεῖ νὰ σᾶς ὁμιλήσῃ.

Νὰ μοὶ ὁμιλήσῃ! Μὰ τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς προγόνους μου, δὲν γνωρίζω τί δύναται νὰ μὲ ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ διατάξω νὰ κοπῇ ἡ κεφαλή σοῦ καὶ τῶν συντρόφων σου. Ἐπίστρεψον εἰς τὴν θέσιν σου· θ' ἀπαντήσω κατόπιν.

Ἀλλ' αἴφνης, εἰς τὸ ἄνω ἄκρον τῆς κλίμακος, ἐφάνη γέρων τις Μακρὰ χιονόλευκος γενειὰς ἔφθανε μέχρι τῆς ζώνης του· ἔφερεν ἐσθῆτα μεταξίνην, τῆς ὁποίας τὸ ἀρχικὸν χρῶμα εἶχον μεταβάλει ὁ χρόνος καὶ ἡ χρῆσις, ὑπὸ δὲ τοὺς γυμνοὺς πόδας αὐτοῦ, ἔφερε σανδάλια, τῶν ὁποίων αἱ ὀπαὶ ἐδείκνυον τὸ μῆκος τῆς διανυθείσης ὁδοῦ. Καὶ διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς ἐστηρίζετο ἐπὶ ῥάβδου ἐξ ἐνδοκαλάμου, διὰ δὲ τῆς ἄλλης ἐκράτει ξηρὸν χρυσάνθεμον.

Ὁ αὐτοκράτωρ ἐξέβαλε κραυγὴν θυμοῦ καὶ λύσσης· ἀλλὰ πρὶν ἢ οὗτος κάμῃ νεῦμά τι, ὁ γέρων ἐκτείνας τὴν χεῖρα, εἶπε: Μοὶ ἐπέτρεψαν νὰ εἰσέλθω ὅτε τοῖς εἶπον, ὅτι ἦλθον διὰ νὰ σώσω τὸν υἱόν σου! Καὶ ὁ γέρων ἐπροχώρησε πρὸς τὴν κλίνην, χωρὶς οἱ φρουροί, προσβλέποντες τώρα τὸν αὐτοκράτορα, νὰ διασταυρώσωσι τὰ ξίφη ἐνώπιόν του.

Ὁ αὐτοκράτωρ τὸν ἠτένιζε:

Μὰ τὸν ἀνατέλλοντα Ἥλιον, εἶπεν, ἐὰν ψεύδεσαι, θὰ διατάξω νὰ φονευθῶσι διὰ βέλους, ἐκεῖνοι, οἵτινες σὲ ἀφῆκαν νὰ εἰσέλθῃς, καὶ θὰ ἀπαιτήσω παρὰ τῶν δημίων μου νὰ ἐπινοήσωσι διὰ σὲ τρομερώτατα βασανιστήρια!

Ὁ γέρων ἐμειδίασε: Εἰς τὴν ἡλικίαν μου, ὑπέλαβε, τὸ νῆμα τὸ συνδέον τὴν ψυχὴν μὲ τὸ σῶμα εἶνε λεπτότατον καὶ πολὺ ἐφθαρμένον, καὶ ὁ σίδηρος τῶν δημίων σου, δὲν θὰ βασανίσῃ ἢ ἓν πτῶμα. Φθάνω ἐγκαίρως, προσέθεσε, παρατηρῶν τὸν παῖδα, ὅστις ἤδη ἀκίνητος ἐφαίνετο βλέπων προσεκτικῶς ἀοράτους σκιάς. Ἐὰν οἱ στρατιῶται μὲ ἐμπόδιζον νὰ εἰσέλθω, κατ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν στιγμήν, ὁ υἱός σου θὰ εἶχεν ἀποθάνει!

Ὁ αὐτοκράτωρ ἀνεσκίρτησεν· οἱ λακωνικοὶ λόγοι τοῦ γέροντος ἐνεποίησαν αὐτῷ ἐντύπωσιν.

Καὶ τὸ φάρμακόν σου; ἠρώτησε.

Τοῦτο τὸ χρυσάνθεμον, τὸ ὁποῖον μόλις θέσω ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ υἱοῦ σου, τὸ αἷμά του θὰ ἀρχίσῃ ἐκ νέου νὰ κυκλοφορῇ καλῶς καὶ θὰ τῷ ἐμφυσήσῃ ζωήν! Ἀλλὰ πρέπει πρῶτον νὰ γνωρίζω, τί θὰ μοὶ δώσῃς εἰς ἀνταλλαγήν!

Ὁ αὐτοκράτωρ ἐκ δευτέρου ἔκαμε κίνημα θυμοῦ. Ἄθλιε, ἀνέκραξεν, ὅστις φιλονεικῆς τὸ τίμημα τοῦ φαρμάκου σου, ἐνῷ λέγεις, ὅτι ὁ κίνδυνος εἶναι ἄφευκτος! Ἀγνοεῖς ὅτι εἶμαι ὁ κύριος;

Τῆς ζωῆς μας ἴσως, τῆς θελήσεώς μας ποτέ, εἶπεν ὁ γέρων, χωρὶς νὰ ταραχθῇ περισσότερον.

Ἐκεῖνος ὅστις κεῖται ἐκεῖ εἶναι υἱὸς τοῦ αὐτοκράτορός σου, υἱὸς τῶν θεῶν, οἵτινες βασιλεύουσιν ἐν τῷ μέσῳ τῆς νεφέλης!

Οὐδὲν παιδίον θνητῶν δύναται νὰ ὀνομασθῇ υἱὸς Οὐρανοῦ· καὶ ἐὰν σὺ ὁ ἴδιος ἦσο θεός, δὲν θὰ εἶχες ἀνάγκην τῆς βοηθείας ἑνὸς γέροντος.

Ὅρισον τότε, σὺ ὁ ἴδιος, τὸ ποσὸν τοῦ χρυσοῦ, τὸ ὁποῖον θέλεις νὰ λάβῃς. Θὰ σοὶ δοθῇ ἀμέσως.

Τὰ πλούτη εἶναι μάταια, καὶ ἂν ἐπεθύμουν χρυσόν, τὰ ἱερὰ βιβλία θὰ μὲ εἶχον διδάξει πῶς νὰ ἀποκτήσω. Εἰς τὸ βάθος τοῦ σπηλαίου ὅπου ἔζησα, μὴ ἔχων πρὸς διατροφὴν ἢ ὀλίγους κόκκους πιπερορίζης καὶ νουφάρου καὶ διαυγὲς ὕδωρ ἑνὸς ῥυακίου, ὑπῆρξα πάντοτε πλουσιώτερός σου, ὅσῳ πλῆρες καὶ ἂν εἶναι τὸ αὐτοκρατορικὸν θησαυροφυλάκιόν σου!

Ἄκουσον τότε, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ, δράττων αὐτοῦ τὴν χεῖρα. Θὰ σοὶ ἀνεγείρω μεγαλοπρεπέστατον ναόν. Ἑκατὸν ὀρειχάλκινοι ἐπίχρυσοι κίονες θὰ ὑποβαστάζωσι τὴν κολοσσιαίαν στέγην· χίλιοι φανοὶ σιδηροὶ καὶ λίθινοι θὰ καίωσιν ἐν αὐτῷ νυχθημερόν. Ἐν τῷ μέσῳ θὰ ἀνεγείρω τὸ ἄγαλμά σου· ἱερεῖς θὰ ἔρχωνται νὰ σὲ ἐξυμνῶσιν ἐν ὀργάνοις, καὶ θὰ τιμωρήσω μὲ θάνατον ἐκεῖνον, ὅστις δὲν θὰ σὲ προσκυνήσῃ.

Οἱ ναοὶ ἐκτίσθησαν, εἶπεν ὁ γέρων, διὰ νὰ στεγάζωσι μόνον τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, καὶ οὐδεὶς ἄνθρωπος δικαιοῦται νὰ ὑποχρεώνῃ ἄλλον ἄνθρωπον νὰ προσκλίνῃ ἐνώπιόν του.

Τί ζητεῖς λοιπόν; Θέλεις τὸ ἥμισυ τοῦ βασιλείου μου; τὸ παλάτιόν μου, τοὺς τοξότας μου, τοὺς θωρακοφόρους ἱππεῖς μου;

Ἀλλ' ὁ γέρων ἠρνεῖτο πάντοτε. Αἴφνης τὸ παιδίον ἐξέβαλλεν παρατεταμένον στεναγμόν, ἐξέτεινε τὰς χεῖρας, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ ἠνέῳξε τὸ στόμα ὡς διὰ νὰ φωνάξῃ· ἀλλ' οὐδεὶς ἦχος ἐξῆλθεν αὐτοῦ.

Ἀπέθανεν, ἀνέκραξεν ὁ αὐτοκράτωρ, καὶ ῥίπτων τὸ σκῆπτρόν του εἰς τοὺς πόδας τοῦ γέροντος: λάβε το, προσέθεσεν, ἐὰν θέλῃς τὴν ὑπερτάτην ἰσχύν, αὐτὸ δέν μοι χρησιμεύει πλέον εἰς τίποτε ἀφοῦ δὲν δύναμαι νὰ ἐμποδίσω τὸν θάνατον ἀπὸ τοῦ νὰ ἁρπάσῃ τὸν υἱόν μου!

Καὶ γονατίσας, ἔθεσε τὰ χείλη του ἐπὶ τῶν ψυχρῶν χειρῶν

τοῦ παιδός, καὶ οἱ ὀφθαλμοί του ἐπληρώθησαν δακρύων.

Οἱ στρατιῶται ἔκπληκτοι, βλέποντες τὸν αὐτοκράτορα αὐτῶν κλαίοντα, ἐγονυπέτησαν καὶ αὐτοί, καὶ ὁ θόρυβος τῶν τυμπάνων ἔπαυσεν αἰφνιδίως. Ἄκρα σιγὴ ἐπεκράτει ἤδη ἐν τῇ ἀπεράντῳ αἰθούσῃ μὲ τὰ ἐξ ἀνθέων λωτοῦ καὶ κωδωνίσκων χρυσῶν πεποικιλμένων παραπετασμάτων, ὅπου μόνος ἵστατο, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἄλλων γονυκλινῶν, ὁ λευκόθριξ γέρων. Ὁ ἥλιος εἰσήρχετο ἀπλέτως ἐν τῷ δωματίῳ, ῥίπτων φαιδρὰς ἀκτῖνας ἐπὶ τῶν χαλυβδίνων ἁρμάτων καὶ τοῦ χρυσοῦ τῶν κεντημάτων, καὶ τὰ πτηνὰ ἔψαλλον ἐπὶ τῶν καμελιῶν καὶ ἰνδοκαλάμων τοῦ αὐτοκρατορικοῦ κήπου.

Τότε ὁ γέρων ἐκτείνας τὴν χεῖρα δι' ἧς ἐκράτει τὸ χρυσάνθεμον, ἔψαυσεν ἡσύχως δι' αὐτοῦ τὰ χείλη τοῦ παιδός, καὶ κατόπιν τὸ ἔθεσεν ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ. Πάραυτα δὲ ἡ καρδία ἤρχισε νὰ πάλλῃ ἐκ νέου, τὰ χείλη ἐχρωματίσθησαν καὶ ὁ μικρὸς πρίγκηψ ἀνορθώσας τὴν κεφαλὴν ἐξεπλάγη, βλέπων ὅλον αὐτὸ τὸ πλῆθος νὰ γονυκλινῇ, καὶ εἶπε: Διατί κλαίεις κύριε πάτερ μου; δὲν εἶναι ἡ ὥρα καθ' ἣν συνήθως καταβαίνω μετὰ τοῦ παιδαγωγοῦ μου εἰς τὸν κῆπον;

Ὁ αὐτοκράτωρ ἀνέκραξε μεγαλοφώνως:

Θαῦμα! τὸ τέκνον μου ζῇ! Καὶ ὁρμήσας πρὸς αὐτὸ τὸ ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τὸ κατεκάλυψε διὰ παραφόρων φιλημάτων. Στραφεὶς δὲ μετὰ ταῦτα πρὸς τοὺς στρατιώτας, οἵτινες εἶχον ἀνεγερθῆ:

Εἰδοποιήσατε τὴν αὐτοκράτειραν εἶπε, καὶ περιέλθετε τὴν πόλιν λέγοντες εἰς ὅλους, ὅτι θέλω νὰ χαρῶσιν. Ὁ πρίγκηψ ἐσώθη! Ἀπόψε νὰ φωταγωγήσωσι τὴν πόλιν· οἱ θησαυροφύλακές μου νὰ διέλθωσι ῥίπτοντες εἰς τὸν λαὸν χρυσὸν καὶ ἄργυρον, ὅλοι οἱ κώδωνες νὰ ἠχήσωσι, καὶ εἰς ὅλους τοὺς ναοὺς οἱ ἱερεῖς παίζοντες τὰ κρόταλα, νὰ ὑμνῶσι τοὺς προστάτας θεούς. Καὶ σύ, προσέθεσεν, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν γέροντα, ἡσύχει, δὲν θὰ σὲ λησμονήσω. Εἰς τὸ ἑξῆς θὰ κάθησαι ἐκ δεξιῶν μου, ἐπὶ τοῦ θρόνου μου, καὶ ἡ ἐλαχίστη ἐπιθυμία σου θὰ εἶναι διαταγὴ δι' ὅλους.

Ἀλλ' ὁ γέρων μειδιάσας, εἶπεν: Οὐδενὸς ἔχω χρείαν, καὶ δὲν ζητῶ ἢ ἓν πρᾶγμα, νὰ ἐπιστρέψω ἐκεῖ ὁπόθεν ἦλθον, καὶ ὅπου δὲν θὰ ἀργήσω νὰ κοιμηθῶ τὸν αἰώνιον ὕπνον. Ἄλλως τε δὲν ἔσωσα ἐγὼ τὸν υἱόν σου, ἀλλὰ σύ· διότι προσέφερας εἰς τοὺς ἀθανάτους θεοὺς τὰ δύο μόνα πράγματα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ κινήσωσι τὴν ἀτελεύτητον εὐσπλαχνίαν αὐτῶν. Ἐγονυπέτησας καὶ ἔκλαυσας. Ἀναχωρῶν δὲ διὰ μέσου τῶν στρατιωτῶν, οἵτινες καταβιβασμένα ἔχοντες τὰ ξίφη, ἐχαιρέτων αὐτόν, ἠνωρθώθη ἐπὶ τοῦ κατωφλίου καὶ ὑψῶν τὴν χεῖρα προσέθεσεν. Ἐνθυμοῦ πάντοτε, ὅτι ὑπεράνω σοῦ ὑπάρχει ἀνώτατος ἄρχων καὶ ὅτι εἰς τὴν αἰωνίαν πλάστιγγα, ἓν δάκρυ βαρύνει περισσότερον τῶν ὅπλων τῶν πολεμιστῶν σου, τοῦ δέρματός σου καὶ ὅλων τῶν θησαυρῶν σου. Καὶ ὁ αὐτοκράτωρ κλίνων τὴν κεφαλήν, εἶπεν. Εὐχαριστῶ, πάτερ μου!

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) **Κυριακὴ Ρούσση**

ΤΟ ΡΟΔΟΝ ΣΟΥ...

Μ' ἀρέσ' ὁ κρίνος ὁ λευκός, μ' ἀρέσει καὶ τὸ φούλι,
Καὶ ἐκεῖνο ὅπου κρύπτεται τὸ μυρωμένο γιούλι.
Πλήν, σὰν τὸ ρόδο τὸ ὠχρὸ ποῦ λάμπει ἀνθισμένο,
Στῆς μάννας του τὴν ἀγκαλιὰ μὲ δρόσον στολισμένο.
Αὐτὸ καὶ μόνον προτιμῶ γιατὶ στὰ πέταλά του,
Κ' ἂν νεκρωμένο σκορπισθῇ θὰ χύνῃ τ' ἄρωμά του.

*
* *

Γιὰ αὐτὸ λοιπὸν τὸ ρόδον σου ἦν προσφιλὲς σὲ μένα
Καὶ τ' ἀγαπῶ διπλαῖς φοραῖς γιατ' εἶναι ἀπὸ ἐσένα!!!

Ἐν Πύργῳ τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1894.

Παναγιωτούλα Γιούρδη.

ΠΡΩΤΗ Η ΜΕΓΑΛΗ

Παρῆλθον τρεῖς μῆνες, καθ' οὓς, ἐνῷ ἡ Σέρτη προσεκτᾶτο τιμάς, ἐμάνθανε ἀπὸ τὸ Πενολεΰ ὅτι ἡ Κόννη καθίστατο ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἰσχυροτέρα καὶ ὡχροτέρα, ἀπολέσασα ὅλην τὴν ζωηροτητά της, ὁ δὲ Ροβέρτος ἀνεχώρησε διὰ τὴν Βιέννην μεμψιμοιρῶν.

«Κινδυνεύει ἡ ζωὴ τοῦ τέκνου μου, ἔγραφεν ὁ ἐφημέριος, ἐταξείδευσα ὅπως ἴδω τὴν ἀδελφήν μου, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος. Ἂς ὑπανδρευθῇ ἡ κόρη σου! ἀνέκραξεν, ἀφοῦ δὲν δύναται ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς μου, τότε λοιπὸν θὰ εὔχεται νὰ μὲ ἴδῃ ἐν τῷ τάφῳ. Χριστιανικώτατον τοῦτο. Ἡ Σέρτη εἶναι ἀρκετὰ εὐτυχὴς ἄγαμος, διατὶ δὲν εἶναι καὶ αὐτή; Ἄ, ἐὰν ἔζη ὁ ἀνεψιός τοῦ ἀγαπητοῦ μου Οὔγου, δὲν θὰ ἐγίνετο αὐτὴ ἡ καταδίωξις τῶν χρημάτων πτωχῆς γραίας, Ἰάκωβε ἔπρεπε νὰ ἐντρέπεσαι διὰ τὸν ἑαυτόν σου.»

«Ἤνόησα, προσέθεσεν ὁ αἰδέσιμος Μέλμωθ, ὅτι ἐπροξένουν μᾶλλον βλάβην ἢ ὄφελος, ὥστε οὐδὲν εἶπον πλέον. Ὀφεῖλω ὅμως νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἡ θεία σας Γρεῦ δὲν ἐφέρθη πρὸς ὑμᾶς τὰ τέκνα μου, δικαίως.

Δικαίως! κάθε ἄλλο, οὐδέποτε εἶχεν εἴπει λέξιν περὶ τοῦ «Πρώτη ἡ μεγάλη.» ἕως οὗ ἡ Κόννη εἶχε ζητήσει τὴν συγκατάθεσίν της νὰ νυμφευθῇ τὸν Ροβέρτον. Φαίνεται εὐτελὲς καὶ αἰσχρὸν τέχνασμα, ἐσκέφθη μετ' ἀγανακτήσεως ἡ Σέρτη, καθημένη ἐν τῷ οἰκήματί της τοῦ Λονδίνου. Εἶνε ὡς νὰ θέλῃ ν' ἀπολαύσῃ ὅλην τὴν δόξαν τοῦ νὰ μᾶς καταστήσῃ κληρονόμους της χωρὶς νὰ δώσῃ τίποτε. Ἴσως ἂν ἐζήτουν τὴν συγκατάθεσίν της πρὸ τῆς Κόννης, τό ρητόν της θὰ ἦτο, «ἡ νεωτέρα πρώτη,» καὶ τίς οἶδε; πιθανόν μεθ' ὅλα ταῦτα νὰ κάμῃ νέαν διαθήκην. Ὥστε δύο πράγματα εἶνε φανερά, ὅτι ἡ Κόννη καὶ ὁ Ροβέρτος δὲν δύνανται νὰ νυμφευθῶσι μὲ μόνον τὸν μισθὸν τοῦ Ροβέρτου· καὶ ἡ Κόννη, τὸ καϋμένο τό παιδί, δὲν πρέπει ν' ἀφεθῇ νὰ τήκεται. Τί πρέπει λοιπὸν νὰ γείνῃ; ὦ Θεέ μου; προσπαθοῦσα δὲ ν' ἀναπτήσῃ τὴν εὐθυμίαν της. ἀνεφώνησε. Κανεὶς δὲν θέλει νὰ μὲ νυμφευθῇ; κανεὶς δὲν θὰ μὲ ζητήσῃ; ὦ Θεέ μου, τί νὰ πράξω; ὄχι βεβαίως νὰ νυμφευθῶ τὸν Λώνς. Ἀδύνατον.

Μετά τινα καιρόν, ὁ ἐφημέριος καὶ ἡ Κόννη παρετήρησαν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς τῆς Σέρτης, συνεχῶς ἀναφερόμενον κάποιον κ. Ἐδμόνδον Νεδερσόλ· ἡ Κόννη ἐχαιρέτησε τὸ πρᾶγμα μετὰ χαρᾶς, ἐκρότησε τὰς χεῖρας, ἀνακτήσασα σχεδὸν πάλιν τὴν προτέραν εὐθυμίαν, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἐφημέριος συνεφώνει μετ' αὐτῆς ὅτι τοῦτο ἦτο ὕποπτον· παρελθουσῶν ἡμερῶν τινῶν, ἐπιστολὴ ἔφθασεν ἐκ μέρους τῆς θείας Γρεῦ, ἐν ᾗ ἠρώτα. «Ποῖος εἶνε ὁ Ἐδμόνδος Νεδερσόλ; Δηλαδὴ γνωρίζω ὅτι εἶνε νέος ἰατρὸς μὲ καλὴν πελατείαν, ὡς μοὶ λέγουσιν αἱ ἐπιστολαὶ τῆς Σέρτης, ἀλλὰ διατὶ τὸν ἀναφέρει πάντοτε; Ἄ, Ἄ! μήπως μεθ' ὅλα τὰ Δικαιώματα τῆς Γυναικός, καὶ τὰ λοιπὰ κοροφέξυλα, ἦλθεν ἐπὶ τέλους εἰς τὰ σωστά της; δὲν εἶνε πλέον ὄμφακες αἱ σταφυλαὶ τοῦ γάμου; εἰπὲ εἰς τὴν Κόννην μετὰ τῶν ἀσπασμῶν μου νὰ ἐλπίζῃ.»

Ὅλαι αἱ ἀκόλουθοι ἐπιστολαὶ τῆς Σέρτης ἐπεβεβαίουν τὴν εἰκασίαν ταύτην, καὶ ἐπὶ τέλους ἦλθεν ἡ κατωτέρω ἀπάντησις εἰς τὴν ἐρώτησίν των, στέλλουσα τὴν Κόννην εἰς τὸν ἔσδομον οὐρανὸν τῆς χαρᾶς.

«Μ' ἐρωτᾶτε ἐὰν ἔδωκα ὑπόσχεσιν; μάλιστα, δὲν δύναμαι ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐκταθῶ εἰς τὰ καθέκαστα, ἀλλὰ θὰ τὸ πράξω βραδύτερον.

Τὸ «βραδύτερον» δὲ τοῦτο ἔφερεν εἰς τὴν θείαν Γρεῦ φάκελλον, περιέχοντα ἐπισκεπτήριον φέρον τὰ δύο ταῦτα ὀνόματα. «Κος, καὶ Κα. Ἐδμόνδου Νεδερσόλ καὶ τὰς λέξεις. «Ὑγιαίνετε! ἀναχωρῶ ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος, κατευθυνομένη διὰ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὰς Ἰνδίας.

ΣΕΡΓΗ

Πρὸς τὸν ἐφημέριον δὲ ἦλθεν ἐπίσης ἐπιστολὴ περιέχουσα τάδε:

«Φίλτατε πάτερ,

«Ἀναχωρῶ ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος, διὰ τὰς Ἰνδίας, συμπεριληφθεῖσα εἰς τὴν Γυναικείαν Ἀποστολήν. Γνωρίζετε ὅτι τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ φιλοδοξία τῆς ζωῆς μου, ἐπειδὴ συμπαθῶ τόσον πολὺ τὰς δυστυχεῖς Ἰνδὰς γυναῖκας· μεγάλως ἐπεθύμουν, νὰ σᾶς ἴδω ὅπως καὶ τὴν Κόννην προτοῦ ν' ἀναχωρήσω, ἀλλὰ γνωρίζω ὅτι δὲν δύνασθε ν' ἀφήσητε τὰ καθήκοντά σας, ἐγὼ δὲ δὲν τολμῶ... ἢ μᾶλλον δὲν ἔχω τὸν καιρόν, ὅστις δὲν ἀνήκει πλέον εἰς ἐμέ, νὰ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς· Δέεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ ἀμρότεροι, ἱκετεύοντες τὸν θεὸν νὰ μοὶ δώσῃ ἐπιτυχίαν εἰς τὸ ἔργον μου, καὶ νὰ συγχωρήσῃ ὅλα μου τὰ ἁμαρτήματα.

Ἀσπάζομαι τὴν Κόννην, πρὸς ἣν νὰ εἴπητε, ὅτι εὐτυχῆς λογίζομαι τόρα, ὅτε εὐτυχεῖ ἐκείνη.

Ἡ ὑπεραγαπῶσα ὑμᾶς φιλόστοργος θυγάτηρ
ΣΕΡΤΗ

ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ ΒΕΛΗ

Τὸ ἐκ τῆς παραστάσεως τῶν μαθητριῶν τοῦ Παρθεναγωγείου κ. Μαρίας Βελῆ εἰσπραχθὲν καθαρὸν κέρδος ἀνέρχεται εἰς δρ. 220. Οὕτω αἱ μικραὶ μαθήτριαι Μαρία Κονταράτου, Πηνελόπη Ἀργυροπούλου, Μαρία Χαριτάτου, Καρτερία Βελῆ, Ἄρτεμις Παντοπούλου, Βασιλικὴ Γιαννέλη, Ἑλένη Βούλγαρη, Ἀγγελικὴ Βαΐτσα καὶ Φωτεινὴ Κοτοπούλη, αἱ τόσον ἐπιτυχῶς ὑποκριθῆσαι τὰ μέρη των συνετέλεσαν, ὅπως τοὐλάχιστον πενῆντα ἐκ τῶν μαθητριῶν τοῦ Κυριακοῦ Σχολείου ἀποκτήσωσιν ἓν φόρεμα διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα. Καὶ αἱ μαθήτριαι καὶ ἡ προοδευτικωτάτη διευθύντριά των κ. Μαρία Βελῆ εἶναι ἄξιαι θερμῶν συγχαρητηρίων διὰ τὴν ὡραίαν καὶ ἀγαθὴν πρᾶξιν των.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Καρτερία μακρὰ διὰ πάντα ἔντιμον σκοπὸν καὶ ποιά τις παραδοχὴ τῆς γνώμης τῶν ἄλλων, δύνανται νὰ προλάβωσι τὰ κακὰ καὶ τὰς ἔχθρας πολὺ πλέον εὐκολώτερον, παρ' ὅσον θέλει δυνηθῇ τις νὰ ἐμποδίσῃ καὶ νὰ περιστείλῃ ταῦτα, ἀφοῦ ἅπαξ συμβῶσι.

* * *

Ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ προβάλληται εἰς πάντα, καθὼς τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου, χωρὶς νὰ ἐπιβάλληται εἰς κανένα· ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν συνείδησιν ἑνὸς ἑκάστου νὰ τὴν παραδεχθῇ.

* * *

Ἡ ἐργασία πρέπει νὰ θεωρῆται ὁ νόμος τῆς ζωῆς καὶ ἡ ὑπομονὴ ἀπαραίτητος ὅρος τῆς ὑπάρξεώς μας, ἀλλὰ τὸ ἥρεμον καὶ γλυκὺ τοῦ χαρακτῆρος, μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης δραστηριότητος, ἡ πηγὴ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εὐδαιμονίας.

Μαλβίνα Κ. Μαλατάκη

ΒΙΒΛΙΑ

Λακωνικὰ Περίεργα. Παρὰ τῆς δος Εὐαγγελίας Καπετανάκου ἐξεδόθη ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ὡραιότατον βιβλιάριον, περιέχον πρωτοτύπους μελέτας τῶν Μανιατικῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων καὶ περιγραφὰς διαφόρων λακωνικῶν πόλεων, χωρίων καὶ τοποθεσιῶν.

Τὸ ἔργον τῆς δος Καπετανάκου χαρακτηρίζει γλαφυρότης καὶ καλλιέπεια ὕφους, ὡς καὶ πιστὴ καὶ ἐν ταῖς ἐλαχίσταις λεπτομερείαις της ἀπόδοσις τῶν χαρακτήρων καὶ αἰσθημάτων τῶν Μανιατῶν. Τιμᾶται δρ. 1.50.

Εἰκόνες συγχρόνων ἀνδρῶν. Παρὰ τοῦ κ. Γεωργίου Ν. Καλλισπέρη ἤρξατο ἐκδιδόμενον εἰς φυλλάδια σύγγραμμα ὑπὸ τὸν τίτλον «Εἰκόνες συγχρόνων ἀνδρῶν».

Πρῶτος ἐν τῇ σειρᾷ τῶν βιογραφουμένων τάσσεται ὁ Β. Οἰκονομίδης, εἷς ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων νομομαθῶν τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος. Ὁ κ. Γ. Καλλισπέρης ἐπελήφθη ἔργου μεγίστης σπουδαιότητος, ἐὰν δὲ κατορθώσῃ ἀμερολήπτως καὶ ἐν μέτρῳ νὰ φέρῃ αὐτὸ εἰς πέρας θὰ προσθέσῃ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς συγχρόνου πενιχρᾶς φιλολογίας μας μίαν ὡραίαν σελίδα καὶ μίαν εἰκόνα πολύτιμον ἐκ τοῦ συγχρόνου παρ' ἡμῖν ἐπιστημονικοῦ βίου.

ΕΚΦΡΑΣΙΣ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ

Εἰς τὴν ἀπαραμύθητον συμφορὰν μας ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ λατρευτοῦ μας Ἀχιλλέως Παράσχου, ἴση πρὸς τὴν ἄληκτον ὀδύνην μας ἐκχειλίζει ἡ εὐγνωμοσύνη μας ἐπὶ τῇ συμπαθεστάτῃ πανδήμῳ ἐκδηλώσει εἰς τὴν ἀσθενειάν του, τὸν θάνατόν του, τὴν κηδείαν του καὶ τὴν ἄφθιτον μνήμην του. Καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μας ταύτην, μὴ δυνάμενοι κατ' ἰδίαν, ἐκπέμπομεν σήμερον δημοσίᾳ, πρὸς πάντας τοὺς συμπενθήσαντας, πρὸς τοὺς διαφόρους συλλόγους καὶ Σωματεῖα Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, πρὸς τὴν εὐγενῆ νεότητα τοῦ Πανεπιστημίου, ἥτις τόσον ἐνθουσιώδη στοργὴν διεδήλωσε, πρὸς τὴν δημοσιογραφίαν, πρὸς πάντας, πρὸς πάντας. Ὁ θεὸς ἂς τοὺς εὐλογῇ.

Ἡ οἰκογένεια Ἀχιλλέως Παράσχου

ΓΑΛΑΚΤΟΠΩΛΕΙΟΝ Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗ

Παρὰ τὰ Χαυτεῖα, ὑπὸ τὸ ξενοδοχεῖον ἡ ΒΟΙΩΤΙΑ

Ἡ θεραπεία τοῦ γάλακτος εἶναι εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Τὸ γάλα εἶναι ἡ ἀληθὴς πανάκεια διὰ τὰ παιδιά, τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς ἄνδρας πάσης ἡλικίας. Ἀναιμικοί, καχεκτικοί, πάσχοντες ἀπὸ παθήσεις τοῦ λαιμοῦ, τοῦ στομάχου, τῶν νεφρῶν, τῶν ἐντέρων, νευρασθενικοὶ ἢ καὶ ἁπλῶς νευρικοί, ὅλοι θεραπεύονται διὰ τοῦ γάλακτος. Τὰ μικρὰ μέχρι τοῦ δεκάτου ἔτους τῆς ἡλικίας των πρέπει νὰ πίνουν χάριν τῆς ὑγείας των τοὐλάχιστον ἡμίσειαν ὀκὰν γάλακτος τὴν ἡμέραν.

Ἀλλὰ ἵνα τὸ γάλα ὠφελῇ, ἀνάγκη νὰ εἶναι ἁγνόν, ἀρωματικόν, ἄδολον, εὔγευστον. Καὶ τοιοῦτον μόνον τὸ παρὰ τὰ Χαυτεῖα Γαλακτοπωλεῖον τοῦ κ. Δ. Βούλγαρη, τὸ ὑπὸ τὸ ξενοδοχεῖον ἡ **Βοιωτία** κείμενον δύναται νὰ προμηθεύσῃ.

Τὸ πρόβατά του καὶ αἱ ἀγελάδες του διαιτῶνται εἰς τὸν Ὑμηττόν. Διὰ τοῦτο τὸ γάλα του ἀποπνέει ὅλον τὸ ἄρωμα τοῦ θυμαριοῦ καὶ ὅλην τὴν γλυκύτητα τῶν ἀνθέων τοῦ ἀγροῦ.

Τὸ μέλι του ἐπίσης τοῦ Ὑμηττοῦ εἶναι ἀπαράμιλλον ὡς καὶ οἱ λουκουμάδες καὶ ἡ μπουγάτσα, ἣν εἰδικὸς τεχνίτης ἐκ Κων)πόλεως κατασκευάζει. Ὅλα αὐτὰ εἰς τιμὰς εὐθηνοτάτας.

— Εἶχε πάντοτε ποποίθησιν εἰς ἑαυτήν, παρετήρησεν ὁ ἐφημέριος, πταίω δ' ἐγὼ εἰς τοῦτο, διότι τοιαύτην ἀνατροφὴν τῆς ἔδωκα. Μολοντοῦτο, νὰ νυμφευθῇ, καὶ νὰ ἀπέλθῃ τῆς γενεθλίου γῆς χωρὶς νὰ μᾶς ἴδῃ καὶ νὰ μᾶς ἀποχαιρετήσῃ, οὐδέποτε ἐπίστευον ὅτι ἠδύνατο νὰ τὸ πράξῃ

— Βλέπεις, πατεράκη, εἶπε γελῶσα ἡ Κόννη, ἐπειδὴ εἶχε καταστῇ πάλιν φαιδρὰ ὡς σπινθηροβόλος ἀκτίς, τὶ θὰ εἴπῃ νὰ εἶνέ τις ἰσχυροῦ χαρακτῆρος· ἀλλά, προσέθηκε μὲ τοὺς βραχίονας περὶ τὸν τράχηλόν του, σχεδὸν πνίγουσα αὐτόν, θὰ παρηγορηθῆτε, διότι θὰ ἴδητε τὸν ἰδικόν μου γάμον, καὶ δὲν θ' ἀπέλθω εἰμὴ μετ' ἀτελευτήτοις ἀσπασμοὺς καὶ θωπείας, πατεράκη μου· ἐγὼ δὲν εἶμαι ἰσχυροῦ χαρακτῆρος, καὶ δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ πράξω ὅπως ἐκείνη.

— Ἀρκεῖ, ἀρκεῖ, μικρούλα. Δόξα τῷ θεῷ εἶσαι εὐτυχής, εἶπεν ὁ ἐφημέριος· ἀλλ' ἡ ἀγάπη του, ὡς οὐδ' εἰς ἑαυτόν ν' ἀρνηθῇ ἠδύνατο, ἦτο μετ' ἐκείνης ἥτις ἀπεμακρύνθη ἀπ' αὐτοῦ, μόνον μὲ μίαν γραπτὴν λέξιν.

Τῆς Σέρτης ὅμως ἡ ἰδιοτροπία δὲν εἶχε τελειώσει· ὅτε ἡ θεία Γρέϋ, ὑπερευχαριστημένη, ἐπειδὴ ἡ νεᾶνις κατεβίβασε τόσον ταχέως τὴν σημαίαν της, πρὸ τοῦ Ἀρχιστρατήγου Ἔρωτος, ἀπένειμεν αὐτῇ ὅπως καὶ τῇ Κόννῃ, τὰς ἑκατὸν πεντήκοντα λίρας ἐτησίως, ἡ Σέρτη ἔγραψε καταπληκτικωτάτην παράκλησιν.

«Προσφιλεστάτη θεία.

«Εἶσθε πολὺ καλή, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος. δὲν χρειάζομαι χρήματα, ὅθεν σᾶς παρακαλῶ κρατήσατέ τα, ἕως οὗ σᾶς τὰ ζητήσω, καὶ τότε δύνασθε νὰ μοὶ τὰ δώσητε ὅλα ὁμοῦ. Ἀληθῶς φιλτάτη θεία, μὴ μὲ συλλογίζεσθε, ἀλλ' ἐστὲ εὔνους τῇ Κόννῃ, διότι σκεφθῆτε, ὅτι οὐδέποτε ἤθελε μνηστευθῆ τὸν Ροβέρτον, καὶ σχεδιάσει ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Βιέννην μετ' αὐτοῦ, ἄνευ τῆς γενναίας ὑμῶν ὑποσχέσεως νὰ τὴν βοηθήσητε, ἀγνοοῦσα ἐντελῶς ὅτι εἴχετε ὅρον, «Πρώτη ἡ μεγάλη.»

«Ἐπειδὴ, εἶπε σχολιάζουσα ἡ γραῖα κυρία, ὑπέθετον πάντοτε ὅτι ἤθελεν εἴσθαι πρώτη ἡ μεγάλη αὐτὴ ἡ πετεινόμυαλος Κόννη, δὲν εἶνε ἀξία να κρατῇ κηροὶ ἐμπρὸς εἰς τὴν ἀδελφήν της, ἥτις εἶνε νεᾶνις, νὰ ὑπερηφανεύεται κάνεις δι' αὐτήν. Ἄχ, ἐὰν ἔζῃ ὁ ἀποθανὼν ἀνεψιός μου, ἡ μεγαλειτέρα μου εὐχαρίστησις θὰ ἦτο νὰ τοὺς ἴδω ἀνδρόγυνο· ἀλλ' ὡς ἔχουσι τὰ πράγματα, καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν τὸ τοιοῦτο, δὲν ἠδυνάμην νὰ τὴν ἀφήσω νὰ περάσῃ τὴν ζωήν της, ἐν μεμονωμένῃ εὐδαιμονίᾳ.»

Ὁ Ροβέρτος λοιπὸν λαβὼν ἄδειαν ἦλθεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὅπως παραλάβῃ τὴν νεαράν του σύζυγον, ἡ δὲ Κόννη ἀσπασθεῖσα μὲ Ἀπριλίου δάκρυα «τὸν πατεράκην» ἀνεχώρησεν, ἀποροῦσα πῶς ἡ Σέρτη εἶχε τὴν δύναμιν ν' ἀπέλθῃ τόσον μακράν, εἰς τὰς Ἰνδίας, χωρὶς νὰ δαπανήσῃ στιγμὰς τινὰς μὲ τὸν προσφιλῆ πατέρα.

Δὲν ἀναφέρω τὸν ἑαυτόν μου Ροβέρτε, παρετήρησε, μὲ δυσαρέσκειαν· ἐγὼ βεβαίως δὲν εἶμαι τίποτε.

— Δὲν εἶσαι τίποτε, εἶπε γελῶν ὁ νεαρὸς νυμφίος· πῶς φιλτάτη, ὀλλ' εἶσαι τὸ πᾶν.

— Εἰς σέ, ἀλλ' ὄχι εἰς τὴν Σέρτην· ἐκείνη εἶνε παρὰ πολὺ ἰσχυροῦ χαρακτῆρος. Λέξεις ἃς ἐνεθυμήθη εἰς τὸ μέλλον, καὶ μεγάλως μετενόησεν.

Ὁ γάμος ἔφερεν εὐτυχίαν εἰς τὸ νεαρὸν ζεῦγος, διότι οὐ μόνον πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, ὁ Ροβέρτος, χάρις εἰς τὸ συνοικέσιόν του, ὅπερ τὸν καθίστα ἱκνὸν διὰ θέσιν ἐμπιστευτικήν, προυβιβάσθη εἰς βαθμόν, αὐξάνοντα οὐσιωδῶς τὸ εἰσόδημά του, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ θανάτου ἀπομεμακρυσμένου συγγενοῦς, ἔλαβε καὶ μικράν τινα κληρονομίαν.

Διὰ τὴν Σέρτην ὅμως τὰ πράγματα δὲν ἔβαινον τόσον καλῶς· προσβληθεῖσα ὑπὸ ἰνδικοῦ πυρετοῦ, διετάχθη νὰ ἐπιστρέψῃ οἴκαδε.

— Ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ ἐπιστρέψω, ἀνέκραξε· προτιμῶ ν' ἀποθάνω ἐδῶ.

— Ἀνοησίαι, ἀντεῖπεν ἡ καλλιτέρα της φίλη, μεθ' ἧς εἶχε σπουδάσει· πρέπει νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὴν πατρίδα. Ν' ἀποθάνῃς! αὐτὰ εἶνε παραληρήματα· ἄκουσε Σέρτη· ἐὰν δὲν ὑπακούῃς εἰς τὰς διαταγάς, θὰ γράψω ἐγὼ ἡ ἰδία, εἰξεύρεις θὰ τὸ πράξω . . . καὶ τότε . . .

Πιεζομένη ὅθεν, ἀλλὰ πράγματι λίαν ἀκουσίως, καὶ νευρικῶς τεταραγμένη, ἀφέθη νὰ τὴν ἐπιβάσωσι διὰ τὴν Ἀγγλίαν, εἰς ἓν Ὑπερωκεάνειον.

— Ἔστειλα τηλεγράφημα εἰς τὸν κ. Μέλμωθ, ὅτι ἀπέρχεσθε, εἶπεν ὁ δόκτωρ Νεδερσὸλ, ἀφοῦ ἐφρόντισε δι' ὅλας της τὰς ἀναπαύσεις. Ὑγιαίνετε.

— Ὑγιαίνεττε, εἶσθε λίαν ὑποχρεωτικός· Ὑγιαίνετε.

Ἐφ ὅσον αἱ ἀκταὶ τῶν Ἰνδιῶν ἐξηφανίζοντο κάτωθεν τοῦ ὁρίζοντος, καὶ τὸ πλοῖον ἐξακτίζον ἔπλεε πρὸς τὰ στενά, αὐξάνον τὴν ἀπ' αὐτῶν ἀπόστασιν, καὶ μειοῦν τὴν ἀπὸ τῆς γενεθλίου γῆς, ἡ ὑγεία τῆς Σέρτης οὐδόλως ἐβελτιοῦτο.

«Τοιαῦται εἶνε αἱ ἀσθένειαι τῶν Ἰνδιῶν, παρετήρησεν ὁ ἰατρὸς τοῦ πλοίου· οὕτω καταβάλλουσι τὸν ἄνθρωπον ὁτὲ μὲν μὲ τὸ ἧπαρ, ὁτὲ δὲ μὲ νευρικὴν κατάπτωσιν.»

(Ἀκολουθεῖ)